

Тоғыз МАһмуд

СОН ЖҮНЛӘР

Азәрбајчан Ленин комсомолу мүкафаты лауреаты Тоғыз Махмуд көркемли рәссамымыз Бәһрудин Кәнкәрлинин һәјатындан бәһс едән повест јазмышдыр. Ашағыда һәмин повестдән бир ларчаны тәгдим едирик.

Италиялы мүәллим Лонгонун дәрсі иди. Үзүнүн азелелері айдын көрүнөн, арыг, гулғру бир адам олан Лонго рус дилини көзөл билмәсә да, ширин данышығы, зәңжин мә'лума ты, билии, чиддилүү же јумору иле тәләбәләрин мәһеббәтини газанмышды. Лонго томиз, сөлиғөли же көзөл көйинмаи бачарырды. Һәмишә, ejni чүр көйинмәз, палтарларыны тез-тез дәйишәрди. Бу, тәләбәләрин хошуна калар, онун көйимларини излејәрдилер.

Лонго адәти үзәре бир неча китаб көтирмишди. Рафаэл сөнетинден данышмaga башлады, бә'зи рус сөзлөрини дүзкүн төлеффүз еде билмәсә да, ejni һөвөслө сөһбетинә давам етди. Бир азча кечмишди ки, дәрсин он ширин же сакит јеринде топ атәши курлады, һәмишәки кими Лонго диксиндид. Ушаглар күлүшдүләр. Чүнки һәр күн, ejni вахтда атылан бу топ атәши соң заман Лонгонун дәрсинге баш верирди же һәр деңе дә мүәллим горхуб диксинирди.

Бундан соңра саатына бахырды, чүнки топ күрүлтусу саатын он иккى тамам олдуғуну бүтүн Тифлис хәбер верирди. Һәмишәки кими, јена гызыл зәңчирли сааты јан чибинден чыхартды. Бундан истифадә едән Бәһрудин онун портретини ишлемеје башлады.

Лонгонун сааты јене дүз ишләмирди, он дәгигә габәға га-чырды, еңтијатла дүзелди, тәзәдән ону јан чибине гојду же дәрсинге давам етди. Јене әзвөлки сакитлик бөрпә олунду. Рафаэлин шекиллөрини көстөрөндө исе мараг даһа да күчләнди, көлөчак рәссаимлары бу марагдан доган бир еңтирас же һәјечан бүрүдү. һәр бир есәр—камисллик нұмунәси иди, һәр чанлы портрет сәнки инсан өллөри иле јох, мә'чүзәдән, сөһр, дөн јаранмышды. Афина мектеби иле өлагәдәр фрескалар бөյүк һөјрәтә сабәб олду. Бәһрудин даһа из портретини ишлемек һаггында дүшүнмүрдү...

Бир неча нафте кечди. Татевосjan хәстәләнмишди. Аршак иккى деңе јаңында олмуш, достларына онун һаггында мә'